

A Debreceni Ítéltábla a dr. Páricsi Viktor ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME; Cg.:... adószám:...) felperesnek, a Román Róbert Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME; ügyintéző: dr. Román Róbert ügyvéd) által képviselt I.R. ALPERES NEVE (I.R. ALPERES CÍME) I.r., és a Szekeres Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME; ügyintéző: dr. Szekeres Zsuzsa Nóra ügyvéd) által képviselt II.R. ALPERES NEVE (II.R. ALPERES CÍME) II.r. alperesek ellen kártérítés megfizetés iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 2014. szeptember 12. napján meghozott, 13.G.40.014/2014/13. számú ítélete ellen az I.r. alperes részéről 15. sorszámon benyújtott fellebbezés alapján indult másodfokú eljárásban - a 2015. június 17. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezését pedig helybenhagyja.

Kötelezi az I.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500 000 (Ötszázezer) Ft másodfokú perköltséget, az államnak pedig - az állami adóhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára - 2 500 000 (Kettőmillió-ötszázezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az I.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 117 411 000 Ft-ot és annak az ítéletben foglaltak szerinti késedelmi kamatát, valamint 1 500 000 Ft perköltséget, továbbá az államnak - külön felhívásra - 1 500 000 Ft feljegyzett eljárási illetéket.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és a felperest arra kötelezte, hogy fizessen meg a II.r. alperesnek 15 napon belül 1 905 000 Ft perköltséget.

Az ítéletben megállapított tényállás szerint a 2004. október 1-jén alakult felperesi gazdasági társaságnak 2006. október 11-től 2011. szeptember 13-ig a II.r. alperes, 2011. szeptember 13-tól kezdődően pedig 2012. november 13-ig az I.r. alperes volt az ügyvezetője.

A felperessel szemben 2012. július 2. napján előterjesztett kérelemre indult felszámolási eljárásban a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság megállapította a felperes fizetéseképtelenségét és 2012. november 13-i kezdő időponttal elrendelte a felszámolását.

A felperes gazdasági társaságnak az I.r. alperes által aláírt, 2011. évi beszámolója szerint 2011. december 31. napján a felperes gazdasági társaság 94 191 000 Ft befektetett

eszközzel és 23 220 000 Ft forgóeszközzel rendelkezett, a saját tőkéje azonban csupán -31 764 000 Ft volt, mivel a kötelezettségei 149 175 000 Ft-ot tettek ki.

A felszámolási eljárás során az I.r. alperes sem a társaság iratait, sem a 2011. évi beszámolóban kimutatott, összesen 117 411 000 Ft értékű eszközt a felszámolónak nem adta át.

A felperes a keresetében a 2011. évi beszámolóban szereplő, a felszámoló részére át nem adott eszközök értékének és késedelmi kamatának a megfizetésére kérte egyetemlegesen kötelezni az alpereseket.

A kereseti kérelme jogalapjaként „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 31. §-a (1) bekezdésének b) pontjára, valamint - a 2014. március 14. napjáig hatályban volt - „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 339. §-ának (1) bekezdésére hivatkozott.

Az elsőfokú eljárásban az I.r. alperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő, a tárgyalásokon szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg.

A II.r. alperes az ellenkérelmében a vele szemben előterjesztett kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a gazdasági társaságnak az ügyvezető váltás időpontjában meglévő eszközeit az I.r. alperesnek átadta, jogellenes magatartást nem tanúsított.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét az I.r. alperes tekintetében megalapozottnak, míg a II.r. alperes vonatkozásában alaptalannak találta.

Megállapítása szerint az I.r. alperes azzal, hogy aláírta a felperes gazdasági társaság 2011. évi beszámolóját, elismerte, hogy a társaság 2011. december 31. napján összesen 117 411 000 Ft értékű eszközzel rendelkezett.

A felperes által csatolt, illetőleg a felperes indítványára a bíróság által beszerzett okiratok tartalmával szemben a bizonyítás az I.r. alperest terhelte tekintetben, hogy a beszámolóban szereplő eszközök a részére nem kerültek átadásra, amelynek következtében azokat ő sem adhatta át a felszámolónak.

Az I.r. alperes azonban az elsőfokú eljárás során érdemi nyilatkozatot nem tett, bizonyítási indítványt - a bíróság többszöri felhívása ellenére - nem terjesztett elő, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság a felperes által előadottakat valóban fogadta el és tényállásként állapította meg, hogy a beszámolóban szereplő eszközök a felszámolás kezdő időpontjában is megvoltak, így azokat az I.r. alperesnek át kellett volna adnia a felszámoló számára. Ennek elmulasztásával pedig az I.r. alperes megsértette a Cstv. 31. §-a (1) bekezdésének b) pontjában, valamint a régi Ptk. 479. §-ának (2) bekezdésében írt kötelezettségeit, amellyel 117 411 000 Ft kárt okozott a felperesnek.

A II.r. alperessel szemben előterjesztett kereset elutasítását az elsőfokú bíróság azzal indokolta, hogy mivel a megállapított tényállás szerint az ügyvezető váltás időpontjában a II.r. alperes a társaság meglévő eszközeit átadta az I.r. alperesnek, a II.r. alperes terhére olyan jogellenes magatartást nem lehetett megállapítani, amely okozati összefüggésben állt volna a felperest ért kárral. Ennek hiányában pedig a II.r. alperes kártérítési felelősségének megállapítására nem kerülhetett sor.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I.r. alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását és vele szemben a felperes teljes keresetének elutasítását, másodlagosan pedig sérelmezett határozat hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárás lefolytatására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Mindenekelőtt arra hivatkozott, hogy „nem tényyszerű” az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, miszerint a felperes gazdasági társaság 2011. évi beszámolóját ő írta alá.

Ezzel összefüggésben állította, hogy a keresetlevélhez 5. szám alatt csatolt beszámolót és annak kiegészítő mellékleteit nem írta alá, emiatt az abban foglaltakat nem lehet általa elismertnek tekinteni.

Fenntartotta az adóhatóság előtti eljárásban tett azt a nyilatkozatát, amely szerint az ügyvezető váltás során részére a II.r. alperes semmilyen cégvagyonot nem adott át, így azzal a felszámoló felé elszámolási kötelezettség sem terhelte.

Ezzel összefüggésben kiemelte, hogy adóhatóság előtti eljárásban a II.r. alperes is akként nyilatkozott, hogy a beszámolóban szereplő eszközök az ő érdekeltségi körébe tartozó, más cégek részére kerültek átadásra.

Az I.r. alperes a fellebbezésében előadta továbbá, hogy az elsőfokú eljárásban megtartott tárgyalásokon az egy évtizede fennálló pánikzavara és az ebből következő ideggyengeségi problémája miatt - önhibáján kívül - nem jelent meg, amelynek igazolására a fellebbezéséhez mellékelte az ellene indult büntetőeljárásban a Miskolci Városi Bíróság által beszerzett, **SZ.E.** és **D.M.** igazságügyi szakértők által készített igazságügyi elmeorvos szakértői véleményt.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint elfogadhatatlan az I.r. alperesnek az a hivatkozása, hogy a 2011. évi beszámolót nem ő írta alá, mivel ez a vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint az ügyvezető feladata, amely nem ruházható át.

Megjegyezte, ha az I.r. alperes hivatkozása igaz lenne, úgy érthetetlen, hogy a 2012. májusi közzétételt követően az I.r. alperes „miért nem kért helyesbítést”.

Az ítéletábra mindenekelőtt megállapította, hogy a felperes nem terjesztett elő fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetét a II.r. alperessel szemben elutasító része ellen, ezért az ítéletnek ez a rendelkezése „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 228. §-ának (3) és (4) bekezdései alapján (rész) jogerőre emelkedett. Erre tekintettel pedig az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésében foglaltak szerint csak a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a 2014. január 29. napján meghozott, 2-I. számú végzésében - egyebek mellett - tájékoztatta az alpereseket, hogy a perben kötelező a jogi képviselőt és felhívta őket, hogy a keresetre vonatkozó ellenkérelmüket - a jogi képviselőjükön keresztül - 15 nap alatt terjesszék elő, megjelölve, hogy kérik-e a kereset elutasítását, ha igen mely okból, továbbá, hogy a felperesnek mely tényállítását vitatják, s mely okból.

A végzésben az elsőfokú bíróság tájékoztatta továbbá az alpereseket, hogy amennyiben a felhívásnak határidőben nem tesznek eleget, a bíróság úgy fogja tekintetni, hogy a felperes tényállításait nem tették vitássá és az ellenkérelmeik bevétele nélkül, a rendelkezésére álló adatok alapján fog dönteni.

Az elsőfokú bíróság 2-I. számú végzése - a keresetlevéllel és az első tárgyalásra szóló idézéssel együtt - 2014. február 5. napján az I.r. alperes részére szabályszerűen kézbesítésre került. Ennek ellenére az I.r. alperes az elsőfokú eljárásban védekezést nem terjesztett elő, a keresetre nem nyilatkozott, a kitűzött tárgyalásokon a szabályszerű idézése ellenére nem jelent meg. Az I.r. alperes a Pp. 139. §-a szerinti ellenkérelmét csak a fellebbezésében terjesztette elő, és abban hivatkozott először arra, hogy a felperes 2011. évi beszámolóját és annak kiegészítő mellékleteit ő nem írta alá, továbbá, hogy az ügyvezető váltás során részére a II.r. alperes semmilyen cégvagyonot nem adott át.

Az I.r. alperesnek ezek a nyilatkozatai azonban olyan új tényállításnak minősültek, amelyek érdemi vizsgálatára a másodfokú eljárásban jogszzerűen már nem kerülhetett sor.

A Pp. 235. §-a (1) bekezdésének 2000. január 1. napjától hatályos rendelkezése szerint ugyanis a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására csak akkor kerülhet sor, ha az új tény, vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az elbírálása esetén reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul; a 141. § (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell.

A Pp. 141. §-ának (6) bekezdése pedig azt tartalmazza, hogy amennyiben a felek valamelyike tényállításának, nyilatkozatának előadásával, bizonyítékainak előterjesztésével a (2) bekezdésben előírt kötelezettsége ellenére alapos ok nélkül késlekedik és e kötelezettségének a bíróság felhívása ellenére sem tesz eleget, a bíróság a fél előadásának, előterjesztésének bevétele nélkül határoz, kivéve, ha álláspontja szerint a fél előadásának, előterjesztésének bevétele a per befejezését nem késlelteti.

Az adott esetben az I.r. alperes alapos ok nélkül késlekedett az érdemi ellenkérelme előterjesztésével, hiszen az annak alapjául szolgáló, a fellebbezésében hivatkozott körülmények nyilvánvalóan már az elsőfokú eljárás tartama alatt is ismertek voltak számára.

Az I.r. alperesnek azt a fellebbezési hivatkozását, miszerint az elsőfokú bíróság által megtartott tárgyalásokon az egy évtizede fennálló pánikzavara és az ebből következő ideggyengeségi problémája miatt nem jelent meg, nyilvánvalóan nem lehetett az érdemi ellenkérelme előterjesztése elmulasztásának kimentésére alkalmas oknak elfogadni. A kötelező jogi képviselőre tekintettel ugyanis az I.r. alperesnek nem személyesen, hanem a jogi képviselője útján kellett volna nyilatkoznia a keresetlevélben foglaltakra, amelyhez a bíróság épületében való személyes megjelenésére nem lett volna szükség.

A fellebbezésben hivatkozott betegsége pedig abban nem akadályozta, hogy jogi képviselőt hatalmazzon meg, miként azt a másodfokú eljárásra vonatkozóan meg is tette.

Mindezekből pedig az ítéletábra azt állapította meg, hogy az I.r. alperes alapos ok nélkül, illetőleg nem önhibáján kívül mulasztotta el az elsőfokú eljárásban a fellebbezésében

hivatkozott tényekkel kapcsolatos nyilatkozatának a megtételét, amelyre tekintettel ezen tényállítások vizsgálatára a másodfokú eljárásban már nem kerülhetett sor.

A következetesen érvényesülő bírósági gyakorlat szerint ugyanis a másodfokú eljárás során a fél már nem hozhatja fel azokat a tényállításait és bizonyítékait, amelyeket az elsőfokú eljárásban meg sem kísérelt előadni, vagy amelyek előterjesztésével alapos ok nélkül késlekedett (BH 2003.204. számú eseti döntés). Az I.r. alperes a felelősségének kimentése érdekében egyébként sem hivatkozhat a saját számviteli, adózási szabályokat sértő magatartására (ÍH2009/4/185.).

Az elsőfokú eljárásban rendelkezésére állt, az I.r. alperes részéről kétségbe nem vont tartalmú okirati bizonyítékok, továbbá a 2011. évi beszámoló - szintén nem vitás - közzétételének ténye alapján pedig az elsőfokú bíróság - figyelemmel a Pp. 163. §-ának (2) bekezdésében foglaltakra - helyesen állapította meg, hogy a felszámolás kezdő időpontjában a felperes 117 411 000 Ft értékű eszközzel rendelkezett, amelyeket az I.r. alperes a Cstv. 31. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján köteles lett volna a felszámolónak átadni.

Az ennek elmulasztásával okozott kár megtérítésének jogalapjaként azonban az elsőfokú bíróság hiányos indokolással hivatkozott a régi Ptk. 479. §-ának (2) bekezdésében írt kötelezettség megsértésére.

A felszámolás alá került gazdasági társaság vezetőjét terhelő vagyontáradási kötelezettség megsértése miatti kártérítési felelősség jogszabályi alapját ugyanis az időközben már hatályon kívül helyezett, de a felperes és az I.r. alperes jogviszonyára még alkalmazandó „A gazdasági társaságokról” szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 30. §-ának (2) bekezdésébe foglalt speciális rendelkezés teremti meg, amely szerint a vezető tisztségviselők a polgári jog általános szabályai szerint felelnek a gazdasági társasággal szemben a jogszabályok, a társasági szerződés, illetve a gazdasági társaság legfőbb szerve által hozott határozatok, illetve ügyvezetési kötelezettségeik felróható megszegésével a társaságnak okozott károkért. (BDT 2009.2160., BDT 2011.2602., BDT 2012.2788.).

Ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntésének jogi indokolását e szerint pontosította, ugyanis a következetes bírósági gyakorlat szerint a bíróság a kereseti kérelem megítélésénél nincs kötve az abban megjelölt jogcímhez (EBH2004.1143., BH2007.261., BH2006.411.II., BDT2005.1224.).

Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett rendelkezését pedig a Pp. 253. §-a (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező I.r. alperes a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából eredő saját másodfokú perköltségét maga köteles viselni.

Köteles továbbá megtéríteni a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a felperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó másodfokú perköltségét is, amelynek összegét az ítéltábla „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, módosított 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) és b) pontjaiban, valamint az (5) és (6) bekezdéseiben foglaltak alapján határozta meg, figyelemmel arra is, hogy a felperes jogi képviselője a másodfokú tárgyaláson személyesen nem vett részt.

Ugyancsak az alaptalan fellebbezést előterjesztő I.r. alperest kötelezte az ítéletábra a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos volta folytán az előzetesen le nem rótt „Az illetékekről” szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. §-ának (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési eljárási illetéknek az állam javára történő megfizetésére, az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése folytán alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésében, valamint a 15. §-ának (1) és (3) bekezdéseiben foglaltak alapján.

Debrecen, 2015. június 17.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -